

INSTRUMENT 10

IS MIJN SCHOOL EEN SPINORGANISATIE?

Welke problemen herkennen we in onze school? Scoor elke stelling van 1 tot 4. Score 1 duidt op “geen herkenning” en score 4 geeft aan dat dit zeer herkenbaar aanwezig is. Hoe groter de totaalscore, hoe groter “de spin”.

		1 GEEN	2	3	4 WEL
Complexiteit en verstoren					
	Leerlingen die “sneller” leren, die moeten wachten.				
	Leerlingen die een onvoldoende resultaat behalen op 1 of enkele vakken moeten blijven zitten.				
	Er is nood aan heel wat afstemming. Afstemming over de leerlingen tussen de verschillende leerjaren, afstemming over de leerlingen van hetzelfde jaar, afstemming over de vakken tussen de verschillende leerjaren en richtingen, afstemming over het vak tussen parallelle klasgroepen, afstemming tussen de vakken in hetzelfde jaar, afstemming over relevante beleidsthema’s, Er wordt vaak geklaagd over de interne communicatie die zo moeilijk loopt.				
	Leerlingen klagen over het gebrek aan afstemming en coördinatie inzake taken, opdrachten, frequentie van evaluatie,... met overbelasting voor de leerling tot gevolg.				
	Alle leerlingen een persoonlijk ontwikkelingsplan bezorgen is dermate complex omdat vakleerkrachten in “vakken” rapporteren.				
	Leerkrachten blijven op elkaar afgestemd door handboeken te hanteren als richtsnoer voor de lessen en door kant-en-klaar lesmateriaal te gebruiken waardoor nog weinig (nieuwe) eigen lessen worden ontwikkeld.				
	Het probleemoplossend vermogen is laag en traag. De verschillende “lagen” in de school moeten allemaal betrokken worden en geven dikwijls aan waarom de bedachte oplossing niet kan.				
	Op school kunnen we leerlingen moeilijk begeleiden vanuit hun talent, hoe graag we dit ook zouden willen.				
	Leerkrachten kunnen hun onderwijsstijl moeilijk afstemmen op de leerstijl van de leerlingen daarvoor is er een te grote diversiteit.				
	De talenten van leerkrachten kunnen we weinig inzetten om leerkrachten en leerlingen in “flow” te krijgen.				
	Het is complex om duurzame relaties aan te gaan met de brede school om leerlingen over de schooljaren heen te kunnen begeleiden.				

Zorg is complex					
	De school heeft coördinatoren aangesteld om aan de diversiteit van zorgvragen het hoofd te kunnen bieden. De leerkrachten vervreemden van de zorg. De werkdruk van de zorgcoördinator neemt daardoor toe.				
	Behandelingsplannen voor zorgbegeleiding worden als een administratieve last ervaren.				
	Het leerlingenvolgsysteem wordt eerder gebruikt als een instrument voor registratie- en verantwoording en wordt te weinig ingezet voor het organiseren van de begeleiding.				
Samenwerking					
	Op school houdt men rekening met de anciënniteit van de leerkracht om (eventueel) “gemakkelijke” klassen toe te wijzen. Jonge, onervaren leerkrachten krijgen dikwijls een start in een “moeilijkere” klas.				
	Als er iets mis loopt dan wordt er dikwijls gezocht naar de persoon die er schuld aan heeft.				
	Leerkrachten overleggen in vakgroepen. Afspraken over het leren, de taken, de projecten,... verschillen van vak tot vak. Zo ontstaat er een variëteit aan methodieken.				
	Wat voor de ene groep een voordeel oplevert, is dikwijls voor een ander groep een nadeel, waardoor er een ongelukkige verdeling ontstaat van de werkbelasting.				
	In de school zijn er vele eilandjes met wij-zij-denken en stereotypering. Er is heel veel onbegrip en wantrouwen (ook al ziet de onderlinge omgang er heel ontspannen uit).				
	De kans is groot dat de ene groep medewerkers onbedoeld zaken regelt waar de andere groep later problemen door krijgt.				
	De autonomie van de leerkracht in de klas is groot en bemoeienis van een andere leerkracht is taboe.				
	Op school is er een soort (onuitgesproken) hiërarchie waardoor bepaalde vakken hoger aangeschreven staan.				
	Op onze school is er een laag welbevinden van schoolmedewerkers. Het ziekteverzuim is hoog.				
	Er zijn op school allerlei diensten die specifieke taken uitvoeren (leerlingenadministratie, zorgdienst, technische dienst, onderhoudsdienst, financiële dienst, conflictenbemiddeling,...) die soms tegenstrijdige belangen hebben met de leerkrachtengroep die het liever anders zouden willen zien.				
	Iedere groep of team heeft een eigen “agenda” waardoor echte samenwerking moeilijk verloopt omdat men telkens iets anders belangrijk vindt.				
Regelvermogen					
	Leidinggevende zijn druk bezig met het regelen en organiseren van de school en het oplossen van problemen. Zij kunnen moeilijk gemist worden want anders komt de uitvoering in gedrang.				
	Er is veel afstemming nodig tussen de coördinator die is vrijgesteld en de leerkrachten in de klas die het er bij moeten nemen.				

	Schoolmedewerkers die uitvoerend werk verrichten kunnen weinig zelfstandig regelen. Bijna alles wordt geregeld door directie, coördinatoren of stafdiensten.				
	Leerkrachten geven hun lessen. Ze maken zich zelden druk over problemen buiten de klas en laten dit over aan de directie, coördinatoren of stafdiensten.				
	Zonder coördinatoren is het moeilijk om vakoverstijgend te werken. Wat vakoverschrijdend noodzakelijk is wordt in een coördinerende functie ondergebracht (ICT, taalbeleid, zorg,...)				
	Leerkrachten met een grotere anciënniteit distantiëren zich dikwijls van bepaalde beleidslijnen of veranderingen.				
	De leidinggevende krijgt dikwijls vragen van leerkrachten om tussen te komen bij problemen van leerlingen of verstoringen. Daardoor wordt de leidinggevende vaak “overbelast” met operationele taken.				
Flexibiliteit wordt “geroosterd”					
	Het opmaken van de lesopdrachten voor leerkrachten en het bijgaand wekelijks lessenrooster is complex en vraagt veel aandacht en werkuren.				
	Als een leerkracht afwezig is op de afgesproken les dan is er niet altijd onmiddellijk iemand beschikbaar om de les zinvol over te nemen. Leerlingen moeten dan maar nuttig bezig in “de studie” of de les wordt gewoonweg afgeschaft. Complexe systemen moeten er voor zorgen dat bij vervangingen de werkdruk over alle leerkrachten kan verspreid worden.				
	Bij het opmaken van lesroosters wordt vaak onvoldoende uitgegaan van het belang van de leerling, maar eerder van de wensen van de leerkrachten voor “vrije uren of dagen”. Voor iedereen goed doen, lukt niet. Lesroosters worden tegenover elkaar “afgewogen” op het aantal snipperuren of vrije lesmomenten.				
	Op school is het opmaken van de wekelijkse lesroosters dermate complex dat enkel leidinggevende of vrijgestelde personen deze klus kunnen klaren met een speciaal softwarepakket.				
Resultaatgerichtheid					
	Het is onduidelijk wie er verantwoordelijk is voor het nastreven van gekwalificeerde uitstroom. Het zijn voornamelijk de schoolmedewerkers van het laatste jaar die zich hier bij betrokken voelen.				
	Het werkoverleg van het team gaat zelden over het werk, de prestaties van het team of het teamfunctioneren. Meestal communiceert de leidinggevende over “nieuw beleid”. Slechts weinigen doen actief mee.				
	Schoolmedewerkers krijgen weinig feedback over de prestaties van de school (kwalificaties, spijbelgedrag, resultaten vervolgonderwijs, ...). De bijdrage van iedere groep aan het resultaat is vrij onzichtbaar.				